

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 29.9.2026
COM(2026) 522 final

ANNEX

LISA

järgmise soovitusel juurde:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega antakse luba osaleda Euroopa Liidu nimel ÜROs toimuvatel läbirääkimistel
ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooni lisaprotokolli eelnõu üle**

Lisa

JUHISED LÄBIRÄÄKIMISTEKS Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni küberkuritegevusevastase konventsiooni lisaprotokolli üle

1. JAGU EESMÄRGID

Läbirääkimiste protsessi suhtes peaksid liidul olema järgmised eesmärgid.

- (1) Läbirääkimised on avatud, kaasavad ja läbipaistvad ning põhinevad heas usus tehtaval koostööl.
- (2) Läbirääkimisprotsessis saavad sisuliselt osaleda kõik asjaomased sidusrühmad, sealhulgas kodanikuühiskond, erasektor, akadeemilised ringkonnad ja vabaihendused.
- (3) Selleks et tagada kaasav protsess, võetakse kõigilt ÜRO liikmetelt saadud tagasisidet arvesse võrdsetel alustel.
- (4) Läbirääkimiste alguses, enne sellise protokolli võimaliku sisu arutamist, kaalutakse lisaprotokolli asjakohasust, sealhulgas hinnatakse sellise protokolli võimalikku vajadust, mõttekust ja teostatavust.

Läbirääkimiste üldeesmärgid peaksid liidu jaoks olema järgmised.

- (5) Tagades inimõiguste ja põhivabaduste võimalikult kõrgetasemelise kaitse, on protokoll õiguskaitse- ja õigusasutustele tõhus vahend üleilmses küberkuritegevuse vastases võitluses ning selle eesmärk on edendada ja karmistada meetmeid küberkuritegevuse tõhusamaks ja tulemuslikumaks ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks, samuti edendada ja hõlbustada rahvusvahelist koostööd ning toetada suutlikkuse suurendamist ja tehnilist abi küberkuritegevuse vastases võitluses.
- (6) Protokoll on täielikult kooskõlas ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooni eesmärgi ja otstarbega, sealhulgas selle sätetega inimõiguste ja põhivabaduste kaitse kohta. Protokolliga välditakse mis tahes mõju nende tõlgendamisele ja järgnevale kohaldamisele kooskõlas ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooni artikli 61 lõikega 4 ning võimaluse korral täiendatakse ja muudetakse rangemaks konventsiooni sätteid inimõiguste ja põhivabaduste kaitse kohta.
- (7) ELi liikmesriikidel peaks olema võimalik järgida liidu õigust, sealhulgas põhiõigusi ja -vabadusi ning liidu õiguse üldpõhimõtteid, mis on sätestatud aluslepingutes ja põhiõiguste hartas. Protokolli sätted peaksid samuti olema kooskõlas ELi ja tema liikmesriikide rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

2. JAGU SISULISED KÜSIMUSED

Läbirääkimiste sisu suhtes peaksid liidul olema järgmised eesmärgid.

- (8) Protokoll on kooskõlas ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooniga ega mõjuta selle osalisi rohkem, kui on sätestatud konventsiooni artiklis 60.
- (9) Protokollis on määratletud kuriteod, mida saab toime panna üksnes infosüsteemide abil.

- (10) Kui on tagatud piisavad tingimused ja kaitsemeetmed ning inimõiguste ja põhivabaduste piisav kaitse, võiks protokollis erandina punktis 15 sätestatud põhimõttest määratleda kuriteod, mida saab toime panna ilma infosüsteeme kasutamata, kuid mida on teataval asjaoludel võimalik toime panna infosüsteemide toel, aga ainult juhul, kui infosüsteemide kaasamine muudab oluliselt kuriteo tunnuseid või mõju.
- (11) Kuriteod on määratletud selgelt, kitsendavalt ning tehnoloogianeutraalselt. Mõisted on kooskõlas muude asjakohastes rahvusvahelistes või piirkondlikes konventsioonides esitatud mõistetega, eelkõige küberkuritegevuse valdkonnas, ning rahvusvaheliste inimõiguste standarditega ja põhivabadustega.
- (12) Protokolliga täiendatakse ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooni meetmeid, millega edendatakse suutlikkuse suurendamist ning ohvrite abistamist ja toetamist.
- (13) Protokolliga nähakse ette koostöömeetmed, mis võimaldavad protokollis osaliseks olevate eri riikide ametiasutustel teha tulemuslikku koostööd vastastikuse õigusabi kaudu protokollis määratletud kuritegude kriminaaluurimise või -menetluse otstarbel kooskõlas ÜRO küberkuritegevusevastases konventsioonis ja võimaluse korral ka protokollis esitatud tingimuste ja kaitsemeetmetega.
- (14) Need koostöömeetmed on kooskõlas muude asjakohaste rahvusvaheliste või piirkondlike konventsioonidega, eelkõige organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevuse valdkonnas, ning ei ole selliste konventsioonide, inimõiguste rahvusvaheliste standarditega ega põhivabadustega vastuolus.
- (15) Koostöömeetmete suhtes kohaldatakse taotluse saanud konventsiooniosalise õiguses sätestatud tingimusi ja ÜRO küberkuritegevusevastases konventsioonis sätestatud üldisi keeldumise aluseid.
- (16) Protokoll on täielikult kooskõlas ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooniga ning selle puhul kohaldatakse konventsioonis sätestatud rangeid tingimusi ja kindlaid kaitsemeetmeid, millega tagatakse, et ELi liikmesriikidel on võimalik austada ja kaitsta aluslepingutes ja põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi ja -vabadusi ning ELi õiguse üldpõhimõtteid. Protokolliga välditakse mis tahes mõju nende tõlgendamisele ja järgnevale kohaldamisele kooskõlas ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooni artikli 61 lõikega 4 ning võimaluse korral täiendatakse ja tugevdatakse konventsiooni sätteid inimõiguste ja põhivabaduste kaitse kohta.
- (17) Protokoll tugineb ÜRO küberkuritegevusevastase konventsiooni VIII peatükis sätestatud mehhanismile, mis tagab selle rakendamise, ning on kooskõlas konventsiooni lõppsätetega, sealhulgas vaidluste lahendamist, allkirjastamist, ratifitseerimist, vastuvõtmist, heakskiitmist ja ühinemist, jõustumist, muutmist, peatamist, denonsseerimist, hoiulevõtjat ja keeli käsitlevate sätetega.

3. JAGU

LÄBIRÄÄKIMISTE KORD

Läbirääkimised hakkavad üldjoontes toimuma järgmiselt.

- (18) Komisjon peaks pidama liidu nimel läbirääkimisi küsimustes, mis kuuluvad aluslepingute kohaselt liidu pädevusse.

- (19) Komisjoni eesmärk peaks olema tagada, et protokoll on kooskõlas asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikameetmetega ning liidu kohustustega, mis tulenevad muudest asjakohastest mitmepoolsetest lepingutest.
- (20) Läbirääkimised, sealhulgas iga läbirääkimisvoor, peavad olema aegsasti ette valmistatud. Selleks teavitab komisjon eeldatavast ajakavast ja läbiräägitavatest küsimustest kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö tööühma, mis tegutseb erikomiteena ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 tähenduses (edaspidi „erikomitee“), ning jagab asjakohast teavet võimalikult kiiresti.
- (21) Kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega peaksid komisjon ja liikmesriigid tegema läbirääkimiste käigus tihedat koostööd, sealhulgas korrapärase kontaktide kaudu liikmesriikide ekspertidega ning esindajatega Viinis ja New Yorgis.
- (22) Läbirääkimisvoorudele eelneb erikomitee koosolek, et teha kindlaks põhiküsimused, sõnastada arvamused ja anda suuniseid, sealhulgas vajaduse korral sõnastada avaldused ja reservatsioonid.
- (23) Komisjon esitab pärast iga läbirääkimisvooru erikomiteele läbirääkimiste tulemuste kohta aruande.
- (24) Komisjon teavitab erikomiteed kõigist läbirääkimiste käigus esile kerkinud olulistest probleemidest ja konsulteerib temaga nende teemal.